

M. A. M. Renes-Boldingh

Van heel kleine dingen

Nu is de wereld het hartje van mijn kleinen vent binnen gekomen. De wereld heeft harde, grove voeten, waarmee ze ieder bloempje, dat op hemelsche manier argeloos en rein wil bloeien voor God, probeert te vertrappen. Ze is ook huichelachtig, want ze beproeft als heldhaftige mannelijkheid voor te stellen, wat in werkelijkheid niet anders is dan grauwe armoede, die slechts aalmoezen kent en geen groote glanzende schatten. En ze is laf. Ze opent den strijd, wanneer de andere partij nog niet verder dan de kinderjaren is gekomen; ze heeft de blauwe stereoogen van mijn Koki verschrikt gemaakt en in zijn stemmetje een angstige vraag geduwd: „Mama, dat is toch niet waar?” Maar we hebben samen de booze, onechte wereld in het aangezicht gezien en met een blijde overwinningslach van ons af geduwd. Wij samen. . . Later zal hij het alleen moeten doen. Wonderlijke gedachte, dat dat „later” komen zal! God geve, dat het eerst zijn mag, wanneer hij zelf den moed zal hebben, om de schoone planten van Gods tuin te onderkennen en vast te houden, — al zou de wereld er haar vroolijkste lach om ten beste geven.

Zoo is 't gegaan. 't Voorspel ligt heel diep terug in de levensgeschiedenis van onzen Koki. Twee jaar is immers een heele tijd, wanneer men nu vijf en een half is, en in stoute fantasieën over schoolgaan droomt — 't volgende jaar. —

Twee jaar terug dan, was er een bazar. Een bazar voor de zending-in-nood,

waaraan moeder en vele Indische tantes mede debet waren. Nu staat een „bazar” in het binnenland, veel meer nog dan in bewoonde en bewinkelde streken, in het teeken „maak het zelf”. Wilt ge koekjes, taarten, jams of limonades leveren, bak en bereid ze zelf. De dichtstbijzijnde banketbakker woont 300 km. hier vandaan. Wilt ge kinderspeelgoed spendeeren, teeken en ontwerp het zelf. Op den passer zit wel een toekang, een inlandsch werkbaasje, die voor veel goede woorden en weinig geld de grondvormen in elkaar prutst. Zoo was er een medewerkster, die miniatuurpoppenledikantjes ontwierp. Zulke, als alle meisjes van 2 tot 12 jaar in hevige verlangens-actie brengen. En zulken, die moeder of grootmoeder zijn of het ruimschoots konden zijn, er bij. „Ach wie niedlich!” „Nein, guck doch 'mal, wie süß;” „och, wat is dat allerliefst!” (U ziet, dat we onder de Babylonische spraakverwarring van dit veel-talige land nog niet zoo heel erg te lijden hebben.)

Denk u eens in: een zinken bakje op lage zinken pootjes, alles wit gelakt; een zinken armpje, sierlijk omhoogbuijgend om de onmisbare klamboetulle aan vast te hechten. Een matrasje en een kussentje, een lakentje met open zoom en kant, een kleurig zijden dekentje, en tusschen al die heerlijkheden te slapen gebed, een elfen-fijn poppenschepseltje, met echte blonde krullen. 't Gansche sprookje niet meer dan 15 cm. lang. Zoo had een van de bazarzusters het ontworpen en door den toekang belik, alias blikslager, in elkaar laten

zetten. Zelf had ze met geduldige handen den inventaris gemaakt, en het poppenkindje in een nieuw gewaadje gestoken. God alleen weet, met hoeveel tranen in oogen en hart ze dat alles gedaan heeft. In eigen kamer had ze immers nog steeds het wiegje staan, ook wit, ook met klamboe omhuld, waaruit haar kindeke was heen gegaan tot Dien, die het riep. Maar er zijn immers gaven, waarover de Engelen in den Hemel een zeer speciale vreugde hebben?

Drie ledikantjes waren er. Ze prijkten netjes op een rij, tusschen beertjes en hondjes en kralenwerk in. Drie ledikantjes, drie witte klamboehuisjes, drie droomende poppenkinderen. Mijn jongens ontdekten ze onmiddellijk en bleven er hunkerend voor staan, dien eersten middag, toen de kinderschaar, als belooning voor hun zoet zijn de gewrochten van hun moeders mochten bewonderen, nog voor het groote geachte publiek arriveerde. Och, het waren nog zulke aandoenlijke kereltjes, toen: in groen linnen apebroekje met wit kanten kraagje, met bloote bruine pootjes in witte pantoffeltjes, en met kleine brutale vingertjes, die zonder eenige scrupule aanwezen, wat er naar hun meening aan 't geluk ontbrak. „Wat mama koopen moet,” wist Koki al. „Wat mama wegpakken moet,” meende Janbaas zeer ongecompliceerd. „Mama, dat willen wij hebben; er ligt een popje in, een klein babytje, hè mama?” O, er waren ook massa's andere zaken, die de aandacht trokken, in dit speelgoedwinkel-arme rimboeland. Er waren zandvormpjes en emmertjes, er was een schildpad, die het bij eenige opwinding tot moeizaam kruipen bracht, er was zelfs een volledige kleine toko, met toonbank en weegschaal en koopwaar er in, maar alle die dingen zonken volkomen in het niet voor den witten droom: de poppenbedjes.

Misschien hebben ook anderen er op geloerd. Misschien is er wel wat geheim kunst- en vliegwerk aan te pas gekomen, zooals iedere bazarverkoopster dat nu

eenmaal tot haar beschikking heeft. Zeker zijn ze wat extra duur betaald, maar dat kwam alleen doordat moeder zelve den droom zoo schoon meedroomde, dat geld geen rol meer spelen kon. Wat kan men ook niet over hebben voor een droom, die dicht bij de Gelukkige Werkelijkheid ligt, dan de meeste zeer wezenlijke dingen! In ieder geval, twee van de ledikantjes verhuisden naar onze nederige woning en zijn, tegen vele vaderlijke verwachtingen in, nog steeds in ons midden. Ontelbare dingen zijn sinds dien gekomen en gegaan en worden soms nog met stille weemoed herdacht. Groote bonte ballen zijn opgeblazen en tot futlooze flarden getrapt door den voetballenden geest van den tijd. Kleinere ballen zijn in watergooten spoorloos verdwenen; onze eenige troost is, dat een „arm jongetje” ze bijtijds heeft opgediept en er nu heel gelukkig mee speelt. Kleurboeken zijn verslingerd, nadat gezichten zwart en poesen rood zijn geverfd en pfeutenboeken zijn verknipt, in een aanval van huisversierkunst. Maar de ledikantjes zijn er nog, wit en wel, en nog altijd slapen de poppenkindertjes op 't kanten kusentje, een tevreden glimlach om 't zoete pruimenmondje. En toch zijn ze wel honderd keer wakker gemaakt en gedwongen om rechtop te gaan zitten tegen een vaasje of theekopje aan. Toch is de bedinventaris wel honderd keer uitgehaald en grondig bewerkt door fijne, maar stevige jongenspootjes. Doch niettegenstaande dat is 't alles compleet gebleven en tot slot van iedere bewerking zijn altijd weer de babytjes te slapen gelegd en is 't geheel veilig weggezet in de onderste afdeling van moeders boekenkast, die tijdelijk als slaapkamer moest worden ingericht.

Er mocht immers eens een poes bij komen! We hebben wel geen poes, maar dat doet natuurlijk niets ter zake. Er kan toch een gevaarlijke vreemde poes komen, expres om naar de poppenbedjes te kijken! En dan denkt die poes: o, dat zijn goeie babytjes voor

mij, en dan neemt die poes ze mee, hè mama? En dan legt hij ze neer in zijn nestje en dan hebben wij geen babytjes meer, hè mama?" Ko's altijd gewillig gesticuleerende handjes maken bij die veronderstelling een duidelijke beweging van radeloosheid, en Janneman echo't de laatste bewering trouw na.

Natuurlijk is het noodig om zoo'n schrikkelijke roof eens en vooral te voorkomen en daarom worden deschatten veilig opgeborgen en is de boekenkast tot kinderkamer gedegradeerd. Of bevorderd? Of misschien geen van beide? Zou 't misschien ook zoo zijn, dat mama's boeken en de schoone Kinderdroom en de witte poppenbedjes alle van hetzelfde geslacht zijn? We zingen immers ook zoo graag:

„Alle die Schonheit Himmels und der Erden
Ist verfasst in Ihm allein.“

En in dien schoonen Droom, die mede in Hem vast ligt, wilde zich nu de wereld mengen. De wereld zag er uit als een blozend, bolwangig vrindje, dat zei: „Speel jij met poppen? Heeee, een jongen speelt met poppen! Sliep uit, je bent een meisje!“

Och, 't was slechts een heel kleine wereld, die zoo sprak. En zelfs die kleine wereld praatte in alle argeloosheid nog slechts een grootere wereld na. Maar dat neemt niet weg, dat 't toch wereld was: grof en verpletterend. Uitrukkend een heel mooi plantje in mijn Godstuin. Koki kwam bij me staan, toen hij zich daar van geraakt wist. „Mama, dat is toch niet waar?“

„Wat, mijn kereltje?“

„Dat ik een meisje ben als ik met poppen speel.“

Dus de wereld zit er al. Vanwaar anders die disqualificatie van 't begrip meisje? Doch dat is niet 't dringendste van het geval. Dat kan wachten. We hopen immers nog heel veel tijd samen te hebben — jaren — jaren. — We hopen immers toch grootmoeder te worden van de kinderen, welke onze kinderen wederom geschonken zullen worden?

Opeens zie ik de wereld regelrecht in 't grimmig aangezicht. Zoo'n oude booswicht, om het nu reeds op mijn Koki voorzien te hebben! Moet dan alles een grime worden? Een grijns van den vrijen, open mensch, zooals God zich dien eenmaal gedacht heeft als de noodzakelijkste aanvulling van Zijn schepping? Maar dan zie ik midden in die wereld: vaders; vaders, die zich niet geneeren om een half uurtje met hun jongste in 't wagentje te rijden. Vaders, die 't kleintje, dat toch ook het hunne is, met trots op den arm dragen, hun prachtige twee-eenheid toonend aan al wie voorbij komt. Ik zie onzen eigen vader, die den Koki van veertien maanden in 't hoognoodige schoone broekje heesch, terwijl de Janbaas van veertien dagen bij moeder zich te goed deed. Neen, oude booze wereld, 't gaat niet op, wat je zegt. 't Is leugen, verdraaiing, kortzichtige domheid en grauwe armoede. En mijn Koki, mijn kereltje van al vijf jaar, met zijn fijne snoetje en zijn ragfijne gedachtenspinseltjes, zou die zich daardoor laten verschrikken?

„Wel neen, Koki, die dat zegt, weet er heelemaal niets van. Je weet toch wel, dat Pappa ook met jullie speelt? Pappa komt jullie toch ook een nacht kusje geven en vaak nog toedekken ook, 's avonds, als het koud wordt? Je bent geen meisje, als je graag met popjes speelt, maar een klein vadertje, begrijp je? En 't is toch fijn, om een klein vadertje te wezen?“

„En word ik dan later een groote vader? Zoo groot?“ De smalle handjes gaan onbereikbaar ver de hoogte in, en nog hooger spannen zich de gedachten.

„Ja, later, dan word je een echte vader, net als onze pappa.“

„Veel, veel, veel later, hè?“

„Ja, veel later. Eerst moet je groot zijn, natuurlijk, en zelf geld verdienen kunnen.“

Daarmee is het blijkbaar in orde. De lijn, die dreigde afgebroken te worden, loopt nog recht en stevig door.

En 't popje wordt weer uit zijn bedje
genomen en bewonderd. 't Wordt weer
te slapen gelegd en stevig toegedekt en
de klamboetulle wordt zorgvuldig toe-
geslagen.

En mij, die er bij zit, wil het voor-
komen, dat 't me gelukt is, ook om

mijn Koki zelf de beschermende tulle
nog dicht te houden. De scheur dreigde,
de booze wereld loerde er door.

O God, de scheuren blijven dreigen.
Sluit gij ze zeer vast in de eeuwige
veiligheid van Uw Koninkrijk!

De landverhuizer

Hij ploegt de harde, stugge grond,
Trekt zwoegend voor na voor,
En achter hem een zwarte wond,
Is 't opgewoelde spoor.

Twee paarden, statig, sterk en stoer,
Met forsche, trotsche stap,
Gaan langzaam, buigend schoer aan schoer,
Met doffe hoevenklap.

De hemel is van stralend blauw
En blinkend licht van zon.
De velden golven bruin en grauw
Tot wijde horizon.

Zijn hand houdt stevig aan de greep
En stuurt het ijzer recht,
En langzaam reit er streep naast streep —
De aarde zal geknecht.

Schril schreeuwend vallen vogels aan
Op de opgebroke grond —
En plotsling heeft hij luid verstaan;
Kijkt op en ziet in 't rond.

Aan verre einder, over zee,
Ligt zijn geboorteland.
Hoever hij reisde, met hem mee
Vluchtte de schreeuw, de brand.

De heete roep van aardes kind,
Dat hongert naar haar brood. —
Hij drijft de paarden weer en vindt
Ook hier slechts angst en dood.

C. VERMEER